

**MALTEPE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ**

**Aile içi şiddet nedeniyle koruma altına alınarak
Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunda(SHÇEK)
bakılan çocukların sorunlarını inceleyen
araştırma önerisi**

BUSENUR ÜNEL - 141004041

**DANIŞMAN
Yrd.Doç.Dr.Sevim Aşiroğlu**

İstanbul,2017

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM: GİRİŞ

Sayfa

A-Araştırmanın Sorunu.....	
B-Araştırmanın Amacı.....	
C-Araştırmanın Önemi	
D-Literatür Taraması.....	
E-Araştırmanın Sayıltıları.....	
F-Araştırmanın Sınırlılıkları.....	
G-Tanımlar.....	

2.BÖLÜM: YÖNTEM

A-Araştırmanın Modeli.....	
B-Veri Toplama Araçları.....	
C-Evren ve Örneklem.....	
D-Verilerin Toplanması,Çözümü ve Yorumlanması.....	
E-Süre Ve Olanaklar.....	

GİRİŞ

A-ARAŞTIRMANIN SORUNU:

Aile akrabalık ilişkisi olan psikolojik, sosyal, ekonomik ihtiyaçların karşılandığı temel toplumsal birimdir.

Şiddet ise; psikolojik veya fiziki bağımsızlığına ya da bütünlüğüne, kişiliğine veya kişilik gelişimine zarar veren davranışlardır.

Şiddet türleri ise; fiziksel şiddet, duygusal şiddet, cinsel şiddet, ekonomik şiddet, ihmal olarak sınıflandırılabilir. Ayrıca kadınlara yönelik şiddet, çocuklara yönelik şiddet, yaşlılara yönelik şiddet olarak da sınıflandırabiliriz.

Şiddet, biyolojik, psikolojik ve sosyal nedenlerden kaynaklanabilir. Biyolojik nedenler, akıl hastalıkları, ruhsal bozukluklar, erkeklik hormonudur. Psikolojik nedenler, erkeğin sahip olduğu fiziksel gücü bilmesi, düşüncelerini kabul ettirme dürtüsü, karşı tarafı ezmek. Sosyal nedenler, aile, okul, arkadaş, duygu ve düşüncelerini doğru ifade edememe, geçim sıkıntısı, toplumsal yanlış değer yargıları, alkol ve madde bağımlılığı, disiplin.

Aile içi şiddet, bir aile üyesinin; diğer aile üyesine karşı fiziksel ya da psikolojik olarak hükmetme ya da zarar vermesidir.

Fiziksel istismar ve çocuk istismarı; aile içi şiddetinin de bir parçası olabilir. Ancak çocuklara karşı yapılan şiddet eylemleri, çocuk istismarı altında incelenir. Her ne kadar göz ardı edilse de; fiziksel ve cinsel şiddet istismarlarının büyük oranı aile bireyleri tarafından yapılmaktadır.

Aile içi şiddet, çocukların psiko-sosyal ve bilişsel gelişimini olumsuz yönde etkileyen ve ömür boyu tedaviyi gerektiren travmalardan biridir.

Çocuğun sağlıklı bir tam aile ortamından ve bireyler arası ilişkilerden yoksun kalması gelişimini de olumsuz yönden etkiler. Ayrılıklar anne-baba ve çocuk arasındaki duygusal etkileşimin de azalmasına yol açar. Bu da bireyin duygusal yaşamını etkilemekle kalmaz; onun bedensel, zihinsel ve toplumsal

gelişmesini de olumsuz yönde etkiler. Duygusal etkileşim yetersizliğinin şu sonuçlara yol açabileceği ileri sürülebilir:

- 1-Bebeğin büyüme ve gelişmesi gecikebilir, engellenebilir.
- 2-Psiko-motor gelişmede gecikme, yemek yememe, alt ıslatma davranışları görülebilir.
- 3-Dil gelişimi gecikebilir, konuşma bozuklukları oluşabilir.
- 4-Zihinsel gelişmede gecikme, dikkati yoğunlaştıramama, öğrenme ve akıl yürütmede yetersizlikler olabilir.
- 5-Diğer insanlarla başarılı ilişkiler kuramama sonucu sosyal gelişmede gecikme, saldırganlık v.b. olumsuz davranışlar görülebilir.

B-ARAŞTIRMANIN AMACI:

Aile içi şiddeti yaşayan çocukların buldukları psiko-sosyal düzeyi belirleyerek onların toplumsallaşmaları için geliştirilecek politikalara katkıda bulunmaktır.

Bu amaçla;

- Aile içi şiddet nedeni ile korunma altına alınan çocukların yaşadıkları olaylardan etkilenme düzeylerini belirlemek,
- Bu çocukların psiko-sosyal sorunlarının belirlemek,
- Kuruluş ortamında yaşadıkları ve yaşattıkları sorunların belirlemek,
- SHÇEK tarafından bu çocuklara verilen hizmetlerin niteliğinin saptamak,
- Sorunun çözümüne ve konuya ilişkin bilimsel bilgiye katkıda bulunmak,
- Çocuklara verilecek hizmetlere ilişkin politikaları etkilemek bu araştırmanın amaçları olarak belirlenmiştir.

C-ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ:

Aile içi Őiddetin yıllardır büyük bir sorun olarak devam etmektedir.Bu sorun çocuklarda büyük travmalar neden olmaktadır.Bu nedenle incelenmesinde ve gereken önlemlerin alınmasında yarar vardır. Bu tür çocuklara yardım edilebilmesinin ilk koŐulu onların bu tür olaylardan ne ölçüde etkilendiklerinin belirlenmesi ve sorunlarının saptanması çözümler için iyi birer anahtar olacağı umulmaktadır.

D-LİTERATÜR TARAMASI:

Araştırma sürecinin baŐlangıcında yapılacaklara ilişkin geçici ana hat hazırlanacaktır.Konu hakkında ülkemizde ve diğer ülkelerde yapılan araŐtırmalar ve yayınlar kütüphanelerin yanı sıra internet olanaklarından yararlanılarak var olan bilgiler edinilecektir.Elde edilen bilgiler eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirilerek, ülkemiz koŐullarına uygun yorumlar yapılacak kaynakça gösterilerek raporlaŐtırılacaktır.

E-ARAŞTIRMANIN SAYILTI LARI:

Bu çocukların sorunlarının belirlenmesi sorunlarının çözümlerine katkıda bulunacaktır.

Araştırma SHÇEK kuruluşlarında kalan aile içi Şiddet vakaları ile yapılacak olup bu vakaların bu vakaların bütünü temsil ettikleri düşünölmektedir.

Kurum bakımı modelinin bu çocuklar için diğerlerine göre daha da olumsuz sonuçları olabilmektedir.

Araştırma sonuçlarının bilimsel bilgiye katkıda bulunacak uygulamaya ışık tutacaktır.

F-ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI:

Araştırma SHÇEK' bağlı tüm kuruluŐlardan aile iÇi Şiddet nedeniyle korunma altına alınan çocuklar ve onlarla doğrudan ilgili meslek elemanları üzerinde uygulanacak soru kâğıtları ile gerçekleŐtirilecek olması.

G-TANIMLAR:

Şiddet, aile iÇi Şiddet, korunmaya muhtaç ocuk, korunma altına alınma, kurum bakımı, psiko-sosyal sorunlar gibi tanımlar bu bölümde tanımlanacaktır.

2.BÖLÜM: YÖNTEM

A-ARAŞTIRMANIN MODELİ:

Araştırmada genel tarama modeli kullanılacaktır. Genel tarama modelleri; "ok sayıda elemanlardan oluŐan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir" (Karasar 1994:79).

Araştırmada hem tekil hem de iliŐkisel tarama modelinin kullanılması planlanmaktadır. Araştırma rneğin; "aile iÇi Őiddetin olayların yaŐanma süresi ve sıklığı arttığıa çocuğun uğradığı travmanın boyutu da artar" Őeklinde deđiŐkenler arası iliŐkileri sorgulayan "betimleme amaçlı" bir araştırma olacaktır. Yine araştırma hem çocuklara hem de onlarla çalışan meslek elemanlarına uygulanacak soru kâğıtlarıyla gerçekleŐtirilecek olup, sonuçları sayısal ifadeler Őeklinde ifade edilecektir. Bu nedene araştırma nicel bir araştırma olacaktır. Yine bu araştırma uygulamalı(insan refahına dönük Őekilde kontrol altına almayı hedefleyen) ve alan araŐtırması (vakaların kendini ifade etmelerini içerdiğinden) türünde gerçekleştirilecektir.

B- VERİ TOPLAMA ARAÇLARI:

Araştırma hem çocuklara hem de onlarla çalışan meslek elemanlarına(sosyal hizmet uzmanları, psikolojik, psikiyatrist, çocuk gelişimi ve eğitimi uzmanı) uygulanmak üzere oluşturulacak iki ayrı soru kâğıdı ile gerçekleştirilecektir. Soru kâğıtları hazırlandıktan sonra ön deneme yapılacak.Çıkan sonuca göre soru kâğıtları yeniden düzenlenecektir.

Güvenilirlik: Bir şeyin bağımsız ölçümleri arasındaki tutarlılık halidir. Korunma altına alınan ve en az örselendikleri kabul edilen ekonomik yetersizlikler nedeni ile korunma altına alınan çocuklara ve aile içi şiddet vakalarına uygulanacak ve sonuçlar değerlendirilecek. Güvenilirlik, test tekrar test (test-retest), değerlendirme paralel formlar ve iç tutarlılık açılarından ele alınacaktır.

Geçerlilik: Bir kavramın başka kavramlarla karıştırılmadan ölçülebilmesi durumudur. Geçerlilik ve güvenilirliğe ilişkin çalışmalar gerçekleştirilecektir.

C- Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni, aile içi şiddet nedeni ile korunma altına alınan ve SHÇEK kuruluşlarında bakılan çocuklardır. Öncelikle bu özelliğe sahip çocuklar belirlenecek ve “oransız elaman örnekleme” yoluyla araştırmanın örnekleme “sistemik örnekleme” kullanılarak, veri kaynaklarına belirlenecek, tespit edilen çocuklarla doğrudan ilgili sosyal hizmet uzmanları veya psikologlar veya çocuk gelişimi ve eğitimi uzmanlarına soru kâğıdı uygulanacaktır.

Araştırmada “eşit aralıklı ya da aralıklı ölçme düzeyi” kullanılacak, birimler/ olgular sınıflandırılacak, sıra numarası verilecek, puanlanacak, karşılaştırmalar yapılacaktır.

D-Verilerin Toplanması, Çözümü ve Yorumlanması:

Aile içi şiddet konusunda geçerli ve güvenilir verilere ulaşılması, veri kaynakları ile güven ilişkisinin sağlanmasına bağlıdır. Bu nedenle zaten güven ilişkisi kurulmuş olduğu varsayılan meslek elamanlarının çocuklara soru kâğıdını uygulamaları, ayrıca kendilerinin de meslek elamanlarına yönelik hazırlanan ikinci soru kâğıdını da doldurmaları istenilecektir.

Hazırlanacak bir yazıda araştırmamanın amacı ve önemi ile sunulacak / yararlanacak / kullanılacak birimler/alanlar üzerinde durulacak, çocuklara mutlaka araştırma hakkında bilgi verilmesi ve onaylarının alınması gerektiği ve veri kaynaklarının gizli tutulacağı belirtilecek, ekinde soru kâğıtları gönderilecektir. Soru kâğıtlarının araştırmacıya ulaşması için belirli bir süre verilecektir.

Toplanan veriler araştırmacı tarafından hazırlanacak bir kod yönergesi aracılığı ile bilgisayara kodlanacak. Kodlama ve analizde “systat” ve “spss” paket programlarından yararlanılacaktır.

Elde edilen veriler eleştirel bakış açısı ve bilimsel bilgiler çerçevesinde yorumlanacak. Araştırma sonucu, çocuklara her tür aile içi şiddete ilişkin öncelikle “önleyici ve koruyucu”, her şeye rağmen bu olayı yaşayacak çocukların var olacağından hareketle bu çocuklar için neler yapılması gerektiği konusunda “tedavi edici” hizmetlere ilişkin önerilere yer verilecektir.

E-Süre ve Olanaklar

KAYNAKÇA

- 1-GÜVENÇ, B .(1979) İnsan ve Kültür, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- 2-KARASAR, N. (1994) Bilimsel Araştırma Yöntemi.5. Basım, Ankara: 3A Araştırma ve Eğitim Danışmanlık Ltd.
- 3-BİLEN, M. (1978) Ailede Sağlıklı İlişkiler. ANKARA: Mars matbaası.
- 4-BENEDEK, E. BROWN, C. (1997) Boşanma ve Çocuğunuz. Çeviren: Serap KATLAN. ANKARA: HYB Yayıncılık.
- 5- DÖNMEZER, İ. (1999) Ailede İletişim ve Etkileşim. ANKARA: Sistem Yayıncılık.
- 6- Yavuzer, H. (1997) 'Çocuk Eğitim El Kitabı'. İSTANBUL: Remzi Kitabevi 5. Basım
- 7-Cüceloğlu, D.(1996) 'İnsan Ve Davranışı' İSTANBUL: 6. Basım Remzi Kitabevi.
- 8- Aktaş, A. M. Ve Duyan, V. (2002) "Kriz Durumları ve Yalnızlık" Sosyal Hizmetler Sempozyumu (5-7 Aralık 2001). ANKARA
- 9- YOLCUOĞLU, İ. G. (2001) "İnsana Hizmet Veren Kurumlarda Toplam Kalite Yöntemi", İstanbul